

ПРИВРЕМЕНИ СПОРАЗУМ
О ТРГОВИНИ И ТРГОВИНСКИМ ПИТАЊИМА ИЗМЕЂУ
ЕВРОПСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ, СА ЈЕДНЕ,
И БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ, СА ДРУГЕ СТРАНЕ

ЕВРОПСКА ЗАЈЕДНИЦА,
у даљем тексту „Заједница“,

са једне, и

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА,

са друге стране,

у даљем тексту „стране“

Узимајући у обзир следеће:

- (1) Споразум о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Босне и Херцеговине, са друге стране (у даљем тексту „Споразум о стабилизацији и придруживању“ или „ССП“), потписан је у Луксембургу, шеснаестога јуна двије хиљаде осме године.
- (2) Сврха Споразума о стабилизацији и придруживању је успостављање блиског и трајног односа заснованог на узајамности и обостраном интересу, што би Босни и Херцеговини требало да омогући даље јачање и ширење постојећих односа са Европском унијом.
- (3) Неопходно је обезбиједити развој трговинских веза јачањем и ширењем претходно успостављених односа.
- (4) С тим циљем неопходно је спровести, што је брже могуће, кроз примјену Привременог споразума, одредбе Споразума о стабилизацији и придруживању о трговини и трговинским питањима.
- (5) Одређене одредбе укључене у Протокол 3 о копненом транспорту уз Споразум о стабилизацији и придруживању, које се тичу друмског транзитног саобраћаја, непосредно су повезане са слободним протоком робе, због чега је неопходно њихово укључивање у овај Привремени споразум.
- (6) Будући да не постоје претходно успостављене уговорне структуре, овим споразумом оснива се Привремени одбор за његово спровођење,

ОДЛУЧИЛЕ СУ да закључе овај споразум и с тим циљем су одредиле своје овлашћене представнике:

ЕВРОПСКА ЗАЈЕДНИЦА

Димитриј Рупел,
Министар спољних послова Републике Словеније
Предсједник Вијећа Европске уније

Оли Рен,
Члан Комисије Европских заједница (у даљем тексту „Европска комисија“)
одговоран за проширење

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Никола Шпирић,
Премијер Босне и Херцеговине

КОЈИ СУ СЕ, након што су размијенили пуномоћи за потписивање, у одговарајућој форми,

ДОГОВОРИЛИ КАКО СЛИЈЕДИ:

ГЛАВА I ОПШТИ ПРИНЦИПИ

ЧЛАН 1. (Члан 2. ССП-а)

Поштовање демократских принципа и људских права, проглашених у Универзалној декларацији о људским правима и дефинисаних у Европској конвенцији о заштити људских права и основних слобода, Хелсиншком завршном акту и Париској повељи за нову Европу, поштовање принципа међународног права, укључујући пуну сарадњу са Међународним кривичним судом за бившу Југославију (МКСЈ), те владавине права и принципа тржишне економије, у складу са Документом Бонске конференције КЕБС-а о економској сарадњи, основ су унутрашње и спољне политике страна, те чине битне елементе овог споразума.

ЧЛАН 2. (Члан 9. ССП-а)

Овај споразум је у потпуности усклађен и спроводи се у складу са релевантним одредбама WTO-а, нарочито са чланом XXIV Општег споразума о царинама и трговини из 1994. године (GATT 1994) и чланом V Општег споразума о трговини услугама (GATS).

ГЛАВА II СЛОБОДНО КРЕТАЊЕ РОБЕ

ЧЛАН 3. (Члан 18. ССП-а)

1. Заједница и Босна и Херцеговина постепено ће успоставити област слободне трговине у периоду од највише пет година, почевши од ступања на снагу овог споразума, у складу са одредбама овог споразума, ГАТТ-а 1994 и СТО-а. При томе ће узети у обзир посебне услове утврђене у даљем тексту.

2. У класификацији робе у трговини између страна примјењиваће се Комбинована номенклатура.

3. У сврху овог споразума, царине и таксе које имају исти учинак као царине укључују сваку дажбину или таксу било које врсте која је наметнута у вези са увозом или извозом робе, укључујући сваки облик додатне дажбине или таксе у вези са таквим увозом или извозом, али не укључује било које:

- (a) таксе једнаке унутрашњем порезу уврђеном у складу са одредбама члана III став 2. ГАТТ-а 1994,
- (b) антидампиншке или компензаторне мјере,
- (c) накнаде или таксе пропорционалне трошковима пружене услуге.

4. Полазна царина за сваки производ на коју ће се примјењивати постепена снижења царина утврђена овим споразумом биће:

- (a) Јединствена царинска тарифа Заједнице, која је уведена у складу са Уредбом Савјета (ЕЕЗ) бр. 2658/87¹, која се стварно примјењује *erga omnes* на дан потписивања овог споразума,
- (b) Царинска тарифа Босне и Херцеговине за 2005. годину, која је у примјени².

5. Снижене царине које ће примјењивати Босна и Херцеговина, обрачунате како је утврђено у овом споразуму, заокруживаће се на најближе децималне бројеве према уобичајеним аритметичким принципима. У том смислу, сви бројеви мањи од 5 након првог децималног мјеста биће заокружени на најближи нижи децимални број, и сви бројеви који су већи од 5 (укључујући и 5) након првог децималног мјеста биће заокружени на најближи виши децимални број.

6. Ако се након потписивања овог споразума примијени било какво снижење царина на *erga omnes* основи, посебно снижења која произлазе из:

- (a) преговора о царинама у СТО-у, или
- (b) у случају приступања Босне и Херцеговине СТО-у, или
- (c) накнадних снижења након приступања Босне и Херцеговине СТО-у,

такве снижене царине замијениће полазну царину наведену у ставу 4. од дана од

¹ Уредба Савјета (ЕЕЗ) бр. 2658/87 ("Сл. гласник" , број 256, од 07.09.1987. године, стр. 1), како се допуњује.

² "Службени гласник БиХ", бр. 58/04, од 22.12.2004. године

када се таква снижења примјењују.

7. Заједница и Босна и Херцеговина обавјештаваће једна другу о својим полазним царинама и свакој њиховој промјени.

ПОГЛАВЉЕ I

ИНДУСТРИЈСКИ ПРОИЗВОДИ

ЧЛАН 4. (Члан 19. ССП-а) Дефиниција

1. Одредбе овог поглавља примјењиваће се на производе поријеклом из Заједнице или Босне и Херцеговине наведене у поглављима од 25 до 97 Комбиноване номенклатуре, са изузетком производа наведених у Анексу I § I (ii) Споразума о пољопривреди WTO-а.
2. Трговина између страна производима обухваћеним Уговором о оснивању Европске заједнице за атомску енергију одвијаће се у складу са одредбама тог уговора.

ЧЛАН 5.(Члан 20. ССП-а) Уступци Заједнице за индустријске производе

1. Царине на увоз у Заједницу индустријских производа поријеклом из Босне и Херцеговине и таксе које имају исти учинак биће укинута ступањем на снагу овог споразума.
2. Количинска ограничења на увоз у Заједницу индустријских производа поријеклом из Босне и Херцеговине и мјере које имају исти учинак биће укинута ступањем на снагу овог споразума.

ЧЛАН 6. (Члан 21. ССП-а) Уступци Босне и Херцеговине за индустријске производе

1. Царине на увоз у Босну и Херцеговину индустријских производа поријеклом из Заједнице, осим оних наведених у Анексу I, биће укинута ступањем на снагу овог споразума.
2. Таксе које имају исти учинак као царине на увоз у Босну и Херцеговину за индустријске производе поријеклом из Заједнице биће укинута ступањем на снагу овог споразума.
3. Царине на увоз у Босну и Херцеговину индустријских производа поријеклом из Заједнице које су наведене у Анексу I(a), I(b) и I(c) постепено ће се снижавати и укинути у складу са временским распоредом наведеним у том анексу.
4. Количинска ограничења на увоз у Босну и Херцеговину индустријских производа поријеклом из Заједнице и мјере које имају исти учинак биће укинута даном ступања на снагу овог споразума.

ЧЛАН 7. (Члан 22. ССП-а) Царине и ограничења извоза

1. Ступањем на снагу овог споразума, Заједница и Босна и Херцеговина ће укинути све извозне царине и таксе које имају исти учинак у међусобној трговини.
2. Ступањем на снагу овог споразума, Заједница и Босна и Херцеговина ће међусобно укинути сва количинска ограничења на извоз и мјере које имају исти учинак.

ЧЛАН 8. (Члан 23. ССП-а)
Бржа снижења царина

Босна и Херцеговина исказује спремност да снижава своје царине у трговини са Заједницом брже него што је утврђено чланом 6. (Члан 21. ССП-а), ако то дозволи њена општа економска ситуација и ситуација у одговарајућем привредном сектору.

Привремени одбор анализираће ситуацију у овом погледу те дати одговарајуће препоруке.

ПОГЛАВЉЕ II

ПОЉОПРИВРЕДА И РИБАРСТВО

ЧЛАН 9. (Члан 24. ССП-а.)

Дефиниција

1. Одредбе овог поглавља примјењиваће се на трговину пољопривредним и рибљим производима поријеклом из Заједнице или из Босне и Херцеговине.
2. Израз "пољопривредни и рибљи производи" односи се на производе наведене у поглављима од 1 до 24 Комбиноване номенклатуре, те на производе наведене у Анексу I §I (ii) Споразума о пољопривреди WTO-а.
3. Ова дефиниција укључује рибу и рибље производе обухваћене Поглављем 3, тарифним бројевима 1604 и 1605 и тарифним ставовима 0511 91, 2301 2000 и 1902 20 10.

ЧЛАН 10. (Члан 25. ССП-а)

Прерађени пољопривредни производи

Протокол 1. утврђује трговинске аранжмане за прерађене пољопривредне производе који су у њему наведени.

ЧЛАН 11. (Члан 26. ССП-а)

Укидање количинских ограничења за пољопривредне и рибље производе

1. Од дана ступања на снагу овог споразума, Заједница ће укинути сва количинска ограничења и мјере које имају исти учинак на увоз пољопривредних и рибљих производа поријеклом из Босне и Херцеговине.
2. Од дана ступања на снагу овог споразума, Босна и Херцеговина ће укинути сва количинска ограничења и мјере које имају исти учинак на увоз пољопривредних и рибљих производа поријеклом из Заједнице.

ЧЛАН 12 (Члан 27. ССП-а.)

Пољопривредни производи

1. Од дана ступања на снагу овог споразума, Заједница ће укинути царине и таксе које имају исти ефекат на увоз пољопривредних производа поријеклом из Босне и Херцеговине, осим оних из тарифних бројева 0102, 0201, 0202, 1701, 1702 и 2204 Комбиноване номенклатуре.

За производе обухваћене поглављима 7 и 8 Комбиноване номенклатуре, за које Јединствена царинска тарифа предвиђа примјену *ad valorem* царина и специфичних царина, укидање се примјењује само на *ad valorem* дио царине.

2. Од дана ступања на снагу овог споразума, Заједница ће утврдити царине које се примјењују на увоз у Заједницу производа од јунетине (*бабу-бееф*), утврђених у Анексу II, који су поријеклом из Босне и Херцеговине, на нивоу од 20 % *ad valorem* царине и 20 % специфичне царине утврђене у Јединственој царинској тарифи, у оквиру годишње царинске квоте од 1,500 тона изражених у нето тежини трупова.
3. Од дана ступања на снагу овог споразума, Заједница ће примјењивати бесцарински приступ на увоз у Заједницу за производе поријеклом из Босне и Херцеговине из тарифних бројева 1701 и 1702 Комбиноване номенклатуре, у оквиру годишње царинске квоте од 12.000 тона (у нето тежини).
4. Од дана ступања на снагу овог споразума, Босна и Херцеговина ће:
- (a) укинути царине које се примјењују на увоз одређених пољопривредних производа поријеклом из Заједнице, наведених у Анексу III (a);
 - (b) постепено снижавати царине које се примјењују на увоз одређених пољопривредних производа поријеклом из Заједнице, наведених у Анексу III(b), III(c) и III(d), у складу са временским распоредом утврђеним за сваки производ у том анексу.
 - (c) укинути царине које се примјењују на увоз одређених пољопривредних производа поријеклом из Заједнице наведених у Анексу III (e) у оквиру царинске квоте назначене за те производе.
5. Протокол 6 утврђује аранжмане који се примјењују на вина и алкохолна пића која су у њему наведена.

ЧЛАН 13 (Члан 28. ССП-а.)
Риба и рибљи производи

1. Од дана ступања на снагу овог споразума, Заједница ће укинути све царине или таксе које имају исти учинак на рибу и рибље производе поријеклом из Босне и Херцеговине, осим за оне наведене у Анексу IV. Производи наведени у Анексу IV подлијежу одредбама које су у њему утврђене.
2. Од дана ступања на снагу овог споразума, Босна и Херцеговина ће укинути царине или таксе које имају исти учинак на рибу и рибље производе поријеклом из Заједнице, у складу са одредбама утврђеним у Анексу V.

ЧЛАН 14. (Члан 29. ССП-а)
Клаузула о ревидирању

Узимајући у обзир обим трговине пољопривредним и рибљим производима између страна, њихову посебну осјетљивост, правила заједничких политика Заједнице, политике пољопривреде и рибарства у Босни и Херцеговини, улогу пољопривреде и рибарства у привреди Босне и Херцеговине, те резултате мултилатералних трговинских преговора у оквиру WTO-а, као и коначног приступања Босне и

Херцеговине WTO-у, Заједница и Босна и Херцеговина ће у оквиру Привременог одбора најкасније у року од три године након ступања на снагу овог споразума, за сваки појединачни производ, на одговарајући начин и на реципрочној основи истражити могућности одобравања даљих узајамних уступака ради постизања веће либерализације трговине пољопривредним и рибљим производима.

ЧЛАН 15. (Члан 30. ССП-а)

Без обзира на остале одредбе овог споразума, а посебно члана 24. (Члан 39. ССП-а), те с обзиром на посебну осјетљивост тржишта пољопривредних и рибљих производа, уколико увоз производа поријеклом из једне од страна који су предмет уступака одобрених на основу чланова од 10. до 13. овог споразума (чл. 25. до 28. ССП-а) на другој страни проузрокује озбиљан поремећај тржишта или домаћих регулаторних механизма, обје стране ће одмах започети консултације ради проналажења одговарајућег рјешења. У очекивању таквог рјешења, погођена страна може предузети одговарајуће мјере које буде сматрала потребним.

ЧЛАН 16. (Члан 31. ССП-а)

Заштита географских ознака за пољопривредне и рибље производе и храну, осим вина и алкохолних пића

1. Босна и Херцеговина ће обезбиједити заштиту географских ознака Заједнице регистрованих у Заједници на основу Уредбе Савјета (ЕЗ) бр. 510/2006 од 20. марта 2006. године о заштити географских ознака и ознака поријекла пољопривредних и прехранбених производа³, у складу са условима овог члана. Географске ознаке Босне и Херцеговине за пољопривредне и рибље производе биће прикладне за регистрацију у Заједници према условима утврђеним овом уредбом.
2. Босна и Херцеговина ће на својој територији забранити сваку употребу назива заштићених у Заједници за упоредиве производе који нису у складу са спецификацијом географске ознаке. Ово ће се примјењивати чак и кад је наведено право географско поријекло робе, када се предметна географска ознака користи у преводу и када је назив попраћен изразима као што су: «врста», «тип», «стил», «имитација», «метод», или другим изразима те врсте.
3. Босна и Херцеговина ће одбити регистрацију жига чија употреба одговара ситуацијама наведеним у ставу 2.
4. Жигови чија употреба одговара ситуацијама наведеним у ставу 2. , а који су регистровани у Босни и Херцеговини или који су настали употребом, престаће се употребљавати у року од шест година од ступања на снагу овог споразума. Међутим, ово се неће примјењивати на жигове регистроване у Босни и Херцеговини и жигове који су настали употребом, а који су у власништву држављана трећих држава, под условом да нису такве природе да на било који начин обмањују јавност у погледу квалитета, спецификације и географског поријекла робе.

³ "Сл. гласник", број 93, од 31.03.2006. године, стр. 12. Уредбе како је измијењена и допуњена Уредбом Савјета (ЕЗ) бр. 1791/2006 ("Сл. гласник", број 363, од 20.12.2006. године, стр. 1)

5. Свака употреба географских ознака заштићених у складу са ставом 1, као израза увријезених у свакодневном говору или уобичајених назива за такву робу у Босни и Херцеговини, престаће најкасније 31. децембра 2013. године.

6. Босна и Херцеговина ће обезбиједити заштиту наведену у ст. од 1. до 5. на сопствену иницијативу, као и на захтјев заинтересоване стране.

ПОГЛАВЉЕ III

ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ

ЧЛАН 17. (Члан 32. ССП-а) Дјелокруг примјене

Одредбе овог поглавља примјењиваће се на трговину свим производима између страна, осим у случајевима када је другачије предвиђено овим споразумом или Протоколом 1..

ЧЛАН 18. (Члан 33. ССП-а) Повољније концесије

Одредбе ове главе неће ни на који начин утицати на примјену повољнијих мјера било које стране на унилатералној основи.

ЧЛАН 19. (Члан 34. ССП-а) Мировање

1. Од дана ступања на снагу овог споразума, у трговини између Заједнице и Босне и Херцеговине неће се уводити нове увозне или извозне царине или таксе које имају исти учинак, нити ће се оне које се већ примјењују повисивати.

2. Од дана ступања на снагу овог споразума, у трговини између Заједнице и Босне и Херцеговине неће се уводити нова количинска ограничења на увоз или извоз или мјере које имају исти учинак, нити ће се оне које већ постоје учинити рестриктивнијим.

3. Не доводећи у питање уступке предвиђене чл. 10., 11., 12. и 13.(чл. 25., 26., 27. и 28. ССП-а), одредбе ст. 1. и 2. овог члана неће ни на који начин ограничавати вођење политика Босне и Херцеговине и Заједнице у области пољопривреде и рибарства ни предузимање свих мјера у оквиру тих политика, уколико то не утиче на режим увоза из анекса од III до V и Протокола 1.

ЧЛАН 20. (Члан 35. ССП-а) Забрана фискалне дискриминације

1. Заједница и Босна и Херцеговина уздржаће се од увођења и укинуће гдје постоји сваку мјеру или праксу унутрашње фискалне природе којом се, директно или индиректно, уводи дискриминација производа једне стране и сличних производа поријеклом са територије друге стране.

2. За производе који се извозе на територију једне од страна не може се остварити поврат унутрашњих индиректних пореза који је већи од износа индиректног пореза који је за њих прописан.

ЧЛАН 21. (Члан 36. ССП-а)

Царинске таксе фискалне природе

Одредбе које се односе на укидање увозних царина такође ће се примјењивати и на царинске таксе фискалне природе.

ЧЛАН 22.(Члан 37. ССП-а)

Царинске уније, области слободне трговине и прекогранични договори

1. Овим споразумом не спречава се одржавање или успостављање царинских унија, области слободне трговине или договора о пограничној трговини, осим ако се њима мијењају трговински договори предвиђени овим споразумом.
2. Током прелазног периода, утврђеног чланом 3. (Члан 18. ССП-а), овај споразум неће утицати на спровођење посебних преференцијалних договора којима се уређује кретање робе, који су утврђени пограничним споразумима претходно закљученим између једне или више држава чланица Европске уније и Босне и Херцеговине, или који произлазе из билатералних споразума наведених у Глави III, које је закључила Босна и Херцеговина ради унапређења регионалне трговине.
3. У Привременом одбору одржавање се консултације између страна у вези са споразумима који су наведени у ст. 1. и 2. овог члана те, кад то буде затражено, у вези са другим битним питањима која се односе на њихове трговинске политике према трећим државама. Нарочито у случају приступања неке треће земље Унији, такве консултације одржавање се како би се обезбиједило узимање у обзир обостраних интереса Заједнице и Босне и Херцеговине наведених у овом споразуму.

ЧЛАН 23. (Члан 38. ССП-а)

Дампинг и субвенције

1. Ниједна одредба овог споразума не спречава било коју страну да предузима заштитне трговинске мјере у складу са ставом 2. овог члана и чланом 24. (члан 39. ССП-а)
2. Ако једна од страна сматра да у трговини са другом страном долази до дампинга и/или субвенционирања које подлијеже компензаторним мјерама, та страна може предузети одговарајуће мјере против такве праксе у складу са Споразумом WTO-а о спровођењу члана VI ГАТТ-а 1994. или са Споразумом WTO-а о субвенцијама и компензаторним мјерама, те са одговарајућим домаћим законодавством.

ЧЛАН 24. (Члан 39. ССП-а)

Општа заштитна клаузула

1. У односима између страна примјењиваће се одредбе члана XIX ГАТТ-а

1994. и Споразума WTO-а о заштитним мјерама.

2. Без обзира на став 1. овог члана, кад се неки производ једне стране увози на територију друге стране у толико повећаним количинама и под таквим условима да узрокује или би могло проузроковати:

- (a) озбиљну штету домаћој индустрији сличних или директно конкурентних производа на територији стране увознице; или
- (b) озбиљне поремећаје у било којем сектору привреде или тешкоће које би могле изазвати озбиљно погоршање економске ситуације у некој регији стране увознице,

страна увозница може предузети одговарајуће билатералне заштитне мјере под условима и у складу са поступцима утврђеним овим чланом.

3. Билатералне заштитне мјере усмјерене на увоз из друге стране неће премашивати мјере неопходне за рјешавање проблема наведених у ставу 2., који су настали примјеном овог споразума. Усвојене заштитне мјере требало би да се састоје од суспензије повећања или смањења маргина повластица предвиђених овим споразумом за односни производ до максималног лимита који одговара полазној царини из члана 3. став 4. (a) и (b) и став 6. (Члан 18. став 4. (a) и (b) и став 6. ССП-а) за тај исти производ. Такве мјере садржаваће јасне елементе који постепено воде њиховом укидању најкасније до краја утврђеног периода и неће се спроводити дуже од двије године.

У крајње изузетним околностима, мјере могу бити продужене за додатни период од највише двије године. Ниједна билатерална заштитна мјера неће се примјењивати на увоз производа који је претходно био предмет такве мјере, најмање четири године од истека те мјере.

4. У случајевима који су наведени у овом члану, прије предузимања мјера које он предвиђа, или у случајевима на које се примјењује став 5. (b) овог члана, Заједница ће са своје стране или Босна и Херцеговина са своје, зависно од случаја, што је прије могуће доставити Привременом одбору све релевантне информације потребне за темељито испитивање ситуације, ради проналажења рјешења које је прихватљиво за обје стране.

5. У спровођењу ст. 1., 2., 3. и 4. примјењиваће се следеће одредбе:

- (a) Проблеми настали из ситуације наведене у овом члану одмах ће бити упућени на разматрање Привременом одбору, који може донијети било коју одлуку потребну за отклањање ових проблема.

Ако Привремени одбор или страна извозница не донесе одлуку којом се отклањају проблеми, или ако се не постигне друго задовољавајуће рјешење у року од 30 дана од упућивања предмета Привременом одбору, страна увозница може усвојити одговарајуће мјере ради рјешавања проблема у складу са овим чланом. Приликом одабира заштитних мјера, првенство се

мора дати мјерама које најмање ремете спровођење договора утврђених овим споразумом. Заштитне мјере примијењене у складу са чланом XIX ГАТТ-а 1994. и Споразумом WTO-а о заштитним мјерама задржаће ниво/маргину повластице одобрене на основу овог споразума.

- (b) Када ванредне и критичне околности које захтијевају тренутно дјеловање онемогућавају претходно обавјештавање или разматрање, као што може бити случај, страна у питању може, у ситуацијама које су наведене у овом члану, смјеста примјењивати привремене мјере које су потребне за рјешавање те ситуације и о томе ће одмах обавијестити другу страну.

О заштитним мјерама одмах ће бити обавијештен Привремени одбор и о њима ће се водити периодичне консултације унутар тог тијела, посебно ради утврђивања временског распореда њиховог укидања, чим то околности дозволе.

6. У случају да Заједница или Босна и Херцеговина увоз производа који би могао изазвати тешкоће из овог члана подвргне административном поступку чија је сврха брзо прибављање информација о кретању трговинских токова, о томе ће обавијестити другу страну.

ЧЛАН 25. (Члан 40. ССП-а) Клаузула о несташици

1. Када поступање по одредбама ове главе доводи до:
- (a) озбиљне несташице или пријетње од несташице прехранбених или других производа који су битни за страну извозницу; или
- (b) поновног извоза у трећу државу производа на који страна извозница примјењује количинска извозна ограничења, извозне царине или мјере или таксе које имају исти учинак, те када наведене ситуације изазову или би могле изазвати веће тешкоће за страну извозницу,

та страна може предузети одговарајуће мјере под условима и у складу са поступцима који су утврђени овим чланом.

2. Приликом одабира мјера, предност се мора дати оним које најмање ремете функционисање аранжмана из овог споразума. Ове мјере неће се примјењивати на начин који би представљао средство произвољне или неоправдане дискриминације у случајевима у којима преовладавају исти услови, или средство прикривеног ограничавања трговине, те ће бити укинуте када околности више не буду оправдавале њихово постојање.

3. Прије предузимања мјера предвиђених у ставу 1. овог члана или што је прије могуће у случајевима на које се односи став 4. овог члана, Заједница или Босна и Херцеговина ће, зависно од случаја, Привременом одбору доставити све релевантне информације ради проналажења рјешења које је прихватљиво за све

стране. Стране се могу унутар Привременог одбора усагласити о било којим средствима потребним за отклањање тешкоћа. Ако се у року од 30 дана од упућивања предмета Привременом одбору не постигне договор, страна извозница може примјенити мјере из овог члана на извоз тих производа.

4. Када изузетне и критичне околности које захтијевају тренутно дјеловање онемогућавају претходно обавјештавање или разматрање, што може бити случај, Заједница или Босна и Херцеговина могу почети примјењивати мјере предострожности које су потребне за рјешавање ситуације, и о томе ће одмах обавијестити другу страну.

5. Привремени одбор одмах ће бити обавијештен о свим мјерама примјењеним у складу са овим чланом и о њима ће се водити периодичне консултације у оквиру тог тијела, посебно ради утврђивања временског распореда њиховог укидања, чим то околности дозволе.

ЧЛАН 26. (Члан 41. ССП-а)

Државни монополи

Босна и Херцеговина ће прилагодити све државне монополе комерцијалне природе како би обезбиједила да ступањем на снагу овог споразума не буде дискриминације између држављана држава чланица Европске уније и Босне и Херцеговине у погледу услова под којима се роба набавља и пласира на тржиште.

ЧЛАН 27. (Члан 42. ССП-а)

Правила о поријеклу

Осим ако није другачије предвиђено овим споразумом, Протоколом 2. утврђују се правила о поријеклу за примјену одредаба овог споразума.

ЧЛАН 28. (Члан 43. ССП-а)

Дозвољена ограничења

Овај споразум не спречава забране или ограничења увоза, извоза или промета робе у транзиту, која су оправдана ради заштите: јавног морала, јавне политике или јавне безбједности; заштите здравља и живота људи, животиња или биљака; заштите националног блага умјетничке, историјске или археолошке вриједности или заштите интелектуалне, индустријске и трговинске својине или правила која се односе на злато и сребро. Међутим, такве забране или ограничења неће представљати средство произвољне дискриминације или прикривеног ограничења трговине између страна.

ЧЛАН 29. (Члан 44. ССП-а)

Изостанак административне сарадње

1. Стране су сагласне да је административна сарадња од суштинског значаја за спровођење и контролу преференцијалног третмана одобреног у овој глави и наглашавају своје опредјељење за сузбијање неправилности и превара у области царина и питања која се односе на царине.

2. Ако једна од страна, на основу објективних информација, установи да је дошло до изостанка административне сарадње и/или до неправилности или преваре у складу са овом главом, та страна може привремено обуставити одговарајући преференцијални третман за односни производ(е), у складу са овим чланом.

3. У смислу овог члана, изостанак административне сарадње значи *inter alia*:

- (a) поновљено непоштовање обавеза провјере статуса поријекла односног(их) производа;
- (b) поновљено одбијање или непотребно одгађање обављања и/или обавјештавања о резултатима накнадне провјере доказа о поријеклу;
- (c) поновљено одбијање или непотребно одгађање прибављања одобрења за извршење задатака административне сарадње ради провјере вјеродостојности докумената или тачности информација које су релевантне за одобравање датог преференцијалног третмана.

У смислу овог члана, неправилност или превара може се установити *inter alia* у случају наглог пораста, без задовољавајућег објашњења, увоза робе који премашује уобичајени ниво производње и извозних капацитета друге стране, а који је повезан са објективним информацијама о неправилностима или превари.

4. Примјена привремене обуставе зависиће од сљедећих услова:

- (a) Страна која је, на основу објективне информације, установила изостанак административне сарадње и/или неправилности или преваре, обавијестиће, без непотребног одгађања, Привремени одбор о својим налазима заједно са објективним информацијама, те започети консултације унутар Привременог одбора, на основу свих релевантних информација и објективних налаза, с циљем проналажења рјешења прихватљивог за обје стране.
- (b) Ако стране започну консултације унутар Привременог одбора, као што је наведено, и ако не сагласе о прихватљивом рјешењу у року од три мјесеца након обавјештења, страна у питању може привремено обуставити релевантни преференцијални третман односног(их) производа. Привремени одбор ће без непотребног одгађања бити обавијештен о привременој обустави.
- (c) Привремене обуставе из овог члана биће ограничене на оно што је потребно да се заштите финансијски интереси стране у питању. Оне неће прелазити период од шест мјесеци, који се може обновити. О привременим обуставама ће одмах након њиховог усвајања бити обавијештен Привремени одбор. Оне ће бити предмет периодичних консултација унутар Привременог одбора, посебно с циљем њиховог укидања чим услови за њихову примјену не буду више постојали.

5. Истовремено са обавјештавањем Привременог одбора у складу са ставом 4 (a) овог члана, односна страна треба да објави обавјештење за увознике у свом

службеном гласилу. У обавјештењу за увознике треба да буде наведено да су, у вези са односним производом, на основу објективних информација, установљени изостанак административне сарадње и/или неправилности или преваре.

ЧЛАН 30. (Члан 45. ССП-а)
Финансијска одговорност

У случају када надлежне власти приликом извоза учине грешку у правилном управљању преференцијалним системом, а нарочито у примјени одредаба Протокола 2., када ова грешка доводи до посљедица у смислу увозних царина, страна која се суочава са таквим посљедицама може затражити од Привременог одбора да испита могућности усвајања свих одговарајућих мјера с циљем рјешавања ситуације.

ЧЛАН 31. (Члан 46. ССП-а)

Примјена овог споразума неће утицати на примјену одредаба права Заједнице на Канарска острва.

ОСТАЛЕ ТРГОВИНСКЕ ОДРЕДБЕ И ОДРЕДБЕ ВЕЗАНЕ ЗА ТРГОВИНУ

ЧЛАН 32. (став 1. Члана 59. ССП-а) Транзитни саобраћај

Дефиниције (Протокол 3. ССП-а, Члан 3. (а) и (б))

1. За сврху овог члана, примјењиваће се сљедеће дефиниције:
 - (а) Транзитни саобраћај Заједнице: превоз робе у транзиту који обавља превозник са пословним настањивањем у Заједници преко територија Босне и Херцеговине, на релацији до или од државе чланице Заједнице;
 - (б) Босанскохерцеговачки транзитни саобраћај: превоз робе у транзиту који обавља превозник са пословним настањивањем у Босни и Херцеговини, из Босне и Херцеговине преко територија Заједнице и одредиштем у трећој земљи, или превоз робе из треће земље којима је Босна и Херцеговина одредиште;

Опште одредбе (Протокол 3. ССП-а, Члан 11. (2), (3) и (5))

2. Стране су сагласне да ће, почевши од дана ступања на снагу овог споразума, неограничен приступ кроз Босну и Херцеговину транзитном саобраћају Заједнице и неограничен приступ кроз Заједницу транзитном саобраћају Босне и Херцеговине.
3. Ако се као последица права одобрених ставом 2. транзитни саобраћај превозника из Заједнице толико повећа да изазове или да пријети да изазове озбиљне штете друмској инфраструктури и/или протоку саобраћаја на правцима из члана 5. Протокола 3 ССП-а и ако се под истим условима појаве такви проблеми на територији Заједнице близу граница Босне и Херцеговине, то ће питање бити поднесено Привременом одбору, у складу са чланом 41. став 1. овог споразума. Стране могу предложити изузетне привремене, недискриминирајуће мјере, које су неопходне за ограничавање или ублажавање тих штета.
4. Стране ће се уздржати од било каквих једностраних акција које могу довести до дискриминације између превозника или возила из Заједнице и превозника или возила из Босне и Херцеговине. Свака страна предузеће све потребне кораке ради олакшавања друмског транспорта према или преко територије друге стране.

Поједностављивање формалности (Протокол 3., Члан 19. (1) и (3) ССП-а)

5. Стране су сагласне да поједноставе проток добара жељезницом и друмом, билатерално или у транзиту.
6. Стране су сагласне да ће, у мјери у којој је то потребно, предузимати заједничке активности и подстицати усвајање даљих мјера поједностављивања.

Спровођење (Протокол 3. ССП-а, Члан 21.(1) и (2)(d))

7. Сарадња између страна одвијаће се у оквиру посебног пододбора, који ће се основати у складу са чланом 119. овог споразума. Тај пододбор ће посебно координирати надгледање, предвиђања и друге статистичке послове у вези са међународним транспортом, а посебно транзитним саобраћајем.

ЧЛАН 33. (члан 60. ССП-а)

Стране се обавезују да ће одобравати сва плаћања и трансфере на текући рачун платног биланса између Заједнице и Босне и Херцеговине, у слободно конвертибилној валути и у складу са одредбама члана VIII Статута Међународног монетарног фонда.

ЧЛАН 34. (Члан 67. ССП-а)

1. Стране ће настојати да, гдје је год то могуће, избјегну наметање рестриктивних мјера, укључујући мјере које се односе на увоз, ради платног биланса. Страна која усвоји такве мјере доставиће другој страни, што је прије могуће, временски распоред њиховог укидања.

2. Ако се једна или више држава чланица или Босна и Херцеговина суоче са озбиљним тешкоћама у погледу платног биланса или са пријетњом таквих тешкоћа, Заједница или Босна и Херцеговина, зависно од ситуације, могу у складу са условима утврђеним у Споразуму WTO-а усвојити рестриктивне мјере, укључујући мјере које се односе на увоз, које ће имати ограничено трајање и не могу премашивати оно што је пријеко потребно да би се поправила ситуација у платном билансу. Заједница или Босна и Херцеговина, зависно од ситуације, о томе ће смјеста обавијестити другу страну.

3. На трансфере који се односе на улагања неће се примјењивати никакве рестриктивне мјере, посебно не на поврат износа који су уложени или поново уложени, или било каквих прихода насталих на основу њих.

ЧЛАН 35. (Члан 69. ССП-а)

Одредбе овог споразума не доводе у питање могућност да било која од страна примијени било које мјере које су неопходне ради спречавања заобилажења њених мјера које се односе на приступ трећих држава њеном тржишту на основу одредаба овог споразума.

ЧЛАН 36. (члан 71. ССП-а)

Конкуренција и друге економске одредбе

1. Сљедеће је неспојиво са правилном примјеном овог споразума, у мјери у којој то може утицати на трговину између Заједнице и Босне и Херцеговине:

- (a) сви споразуми између предузећа, одлуке удружења предузећа и договорно дјеловања међу предузећима који као свој предмет или посљедицу имају спречавање, ограничавање или нарушавање конкуренције;
- (b) злоупотреба доминантне позиције једног или више предузећа на територији Заједнице или Босне и Херцеговине у цјелини или њиховог значајног дијела;
- (c) свака државна помоћ којом се нарушава или пријети нарушавање конкуренције давањем предности одређеним предузећима или одређеним производима.

2. Свака пракса супротна овом члану оцјењиваће се на основу критеријума који произлазе из примјене правила конкуренције која важе у Заједници, посебно чл. 81., 82., 86. и 87. Уговора о оснивању Европске заједнице (у даљем тексту: Уговора о ЕЗ и инструмената тумачења које су усвојиле институције Заједнице.

3. Стране ће обезбиједити да самосталном државном органу буду повјерена овлашћења неопходна за пуну примјену става 1(a) и (b) у вези са приватним и јавним друштвима и друштвима којима су додијељена посебна права.

4. Босна и Херцеговина ће основати самостални државни орган којем ће повјерити овлашћења неопходна за пуну примјену става 1 (c) у року од двије године од дана ступања на снагу овог споразума. Тај орган ће *inter alia* бити овлашћен да одобрава програме државне помоћи и појединачна средства помоћи у складу са ставом 2. овог члана, као и овлашћење да одређује поврат државне помоћи која је незаконито додијељена.

5. Свака страна ће обезбиједити транспарентност у области државне помоћи *inter alia* достављањем редовног годишњег извјештаја или другог одговарајућег документа другој страни, у складу са методологијом и приказом из прегледа државне помоћи у Заједници. На захтјев једне од страна, друга страна ће доставити информације о одређеним појединачним случајевима државне помоћи.

6. Босна и Херцеговина ће установити свеобухватан инвентар програма државне помоћи који су успостављени прије оснивања тијела из става 4. овог члана и такве ће програме државне помоћи ускладити са критеријумима из става 2. у року од највише четири године од ступања на снагу овог споразума.

7. (a) У сврху примјене одредаба става 1(c), стране прихватају да ће се у првих шест година након ступања на снагу овог споразума свака државна помоћ коју додјељује Босна и Херцеговина оцјењивати, узимајући у обзир чињеницу да ће се Босна и Херцеговина сматрати подручјем које је идентично подручјима Заједнице која су утврђена у члану 87.(3) (a) Уговора о ЕЗ.

(b) До краја пете године од ступања на снагу овог споразума, Босна и Херцеговина ће Европској комисији доставити своје износе BDP-а по глави становника усклађене на нивоу NUTS-а II. Орган из става 4. овог члана и Европска комисија ће тада заједнички оцијенити подобност регија Босне и Херцеговине и на основу тога максимални интензитет помоћи, с циљем израде регионалне карте помоћи на основу релевантних смјерница Заједнице.

8. Протокол 3. успоставља посебна правила о државној помоћи која се примјењују на реструктурирање индустрије челика.

9. У вези са производима из Поглавља II Главе II:

(a) став 1(c) неће се примјењивати;

(b) свако поступање супротно ставу 1(a) оцјењиваће се у складу са критеријумима које је установила Заједница на основу чл. 36. и 37. Уговора о ЕЗ и посебних инструмената Заједнице који су усвојени на тој основи.

10. Ако једна страна сматра да је нека пракса неспојива са условима из става 1. овог члана, она може предузети одговарајуће мјере након консултација унутар Привременог одбора или 30 радних дана од упућивања на такве консултације. Овај члан не доводи у питање и не може на било који начин утицати на антидампиншке или компензаторне мјере које предузима било која страна у складу са релевантним члановима ГАТТ-а из 1994. и Споразума WTO-а о субвенцијама и компензаторним мјерама, или са одговарајућим домаћим законодавством.

ЧЛАН 37. (Члан 72. ССП-а)

Јавна предузећа

До краја треће године од ступања на снагу овог споразума, Босна и Херцеговина ће на јавна предузећа и предузећа којима су додијељена посебна и искључива права примијенити принципе утврђене у Уговору о ЕЗ, са посебним нагласком на члан 86.

Посебна права јавних предузећа током прелазног периода неће укључивати могућност наметања квантитативних ограничења или мјера које имају исти ефекат на увоз из Заједнице у Босну и Херцеговину.

ЧЛАН 38. (Члан 73. ССП-а)

Право интелектуалне, индустријске и трговинске својине

1. У складу са одредбама овог члана и Анекса VI, стране потврђују важност коју придају обезбјеђењу адекватне и ефикасне заштите и примјене права интелектуалне, индустријске и трговинске својине.
2. Од ступања на снагу овог споразума, стране ће међусобно друштвима и држављанима друге стране, у смислу признавања и заштите интелектуалне, индустријске и трговинске својине, обезбиједити третман који није мање повољан од третмана какав дају било којој трећој држави на основу билатералних споразума.
3. Босна и Херцеговина ће предузети све неопходне мјере како би најкасније пет година након ступања на снагу овог споразума гарантовала ниво заштите права интелектуалне, индустријске и трговинске својине сличан ономе који постоји у Заједници, укључујући и ефикасна средства за остваривање таквих права.
4. Босна и Херцеговина се обавезује да ће у наведеном року приступити мултилатералним конвенцијама о правима интелектуалне, индустријске и трговинске својине из Анекса VI. Стране потврђују важност која се придаје принципима Споразума о трговинским аспектима права интелектуалне својине (ТРИПС). Привремени одбор може одлучити да обавезе Босну и Херцеговину на приступање посебним мултилатералним конвенцијама у тој области.
5. Ако се појаве проблеми у области интелектуалне, индустријске и трговинске својине који утичу на услове трговинске размјене, о њима ће одмах бити обавијештен Привремени одбор, а на захтјев било које од страна, с циљем постизања обострано задовољавајућих рјешења.

ЧЛАН 39. (Члан 97. ССП-а)

Царина

Стране ће успоставити сарадњу у овој области како би зајамчиле поштовање свих одредаба које треба усвојити у области трговинске размјене и постигле усклађивање царинског система Босне и Херцеговине са системом Заједнице, чиме се доприноси отварању пута мјерама либерализације које су предвиђене овим споразумом те постепеном усклађивању законодавства Босне и Херцеговине са правном тековином (*acquis*) Заједнице.

У оквиру сарадње нарочито ће се водити рачуна о приоритетима који се тичу правне тековине (*acquis*) Заједницеу области царина.

Правила о међусобној управној помоћи страна у области царина утврђена су Протоколом 4.

ГЛАВА IV ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ, ОПШТЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

ЧЛАН 40.

Овим се оснива Привремени одбор који ће надzirати примјену и спровођење овог Споразума. Састанци Привременог одбора одржаваће се у редовним временским размацама и када то захтијевају околности.

ЧЛАН 41.

1. Привремени одбор имаће овлашћења да доноси одлуке у оквиру овог споразума, у случајевима који су у њему утврђени. Донесене одлуке биће обавезујуће за стране, које ће предузети мјере неопходне за спровођење тих одлука. Привремени одбор може, такође, формулисати препоруке које сматра пожељним у сврху постизања заједничких циљева и несметане примјене овог споразума. Одлуке и препоруке доносиће се договором страна.
2. Привремени одбор ће усвојити свој пословник о раду.

ЧЛАН 42.

1. Привремени одбор састојаће се од представника Заједнице, са једне, и представника Босне и Херцеговине, са друге стране. Чланови Привременог одбора могу бити заступљени како је утврђено Пословником о раду.
2. Стране ће наизмјенично предсједавати Привременим одбором у складу са условима утврђеним Пословником о раду.
3. Привремени одбор дјеловаће на основу договора између страна.

ЧЛАН 43.

Привремени одбор може основати пододборе.

ЧЛАН 44.

Свака страна упутиће Привременом одбору сваки спор који се односи на примјену или тумачење овог споразума.

Привремени одбор може ријешити спор обавезујућом одлуком.

ЧЛАН 45. (Члан 122. ССП-а)

У оквиру овог споразума, свака страна се обавезује да ће обезбиједити да физичка и правна лица друге стране имају приступ, без дискриминације у односу на своје држављане, надлежним судовима и управним органима страна ради заштите својих личних и имовинских права.

ЧЛАН 46. (Члан 123 ССП-а)

Ниједна одредба овог споразума не спречава страну да предузме мјере:

- (a) које сматра неопходним како би спријечила откривање информација супротно својим суштинским безбједносним интересима;
- (b) које се односе на производњу или трговину оружјем, муницијом или ратним материјалом, или на истраживање, развој и производњу која је пријекно потребна за одбрамбене сврхе, под условом да такве мјере не нарушавају услове конкуренције у односу на производе који нису намијењени у конкретно војне сврхе;
- (c) које сматра од суштинског значаја за сопствену безбједност у случају озбиљних унутрашњих поремећаја који утичу на очување закона и реда, у вријеме рата или озбиљне међународне напетости која представља ратну опасност, или ради испуњавања обавеза које је прихватила да би се очували мир и међународна безбједност.

ЧЛАН 47. (Члан 124. ССП-а)

1. У областима обухваћеним овим споразумом и не доводећи у питање посебне одредбе које он садржи:

- (a) рјешења која Босна и Херцеговина примијени у односу на Заједницу не смију довести ни до какве дискриминације између држава чланица, њихових држављана, предузећа или фирми;
- (b) рјешења која Заједница примијени у односу на Босну и Херцеговину не смију довести ни до какве дискриминације између држављана, предузећа или фирми из Босне и Херцеговине.

2. Одредбе става 1. овог члана не доводе у питање право страна да примијене релевантне одредбе свог фискалног законодавства на пореске обвезнике који нису у идентичној ситуацији у погледу свог пребивалишта.

ЧЛАН 48. (Члан 125. ССП-а.)

1. Стране ће предузети све опште или посебне мјере које су потребне за испуњавање својих обавеза према овом споразуму. Оне ће обезбиједити постизање циљева утврђених овим споразумом.
2. Стране су сагласне да на захтјев једне стране одмах изврше консултације одговарајућим каналима како би разговарале о сваком питању које се тиче тумачења или спровођења овог споразума и других релевантних аспеката односа међу странама.
3. Свака страна упућује Привременом одбору сваки спор који се тиче примјене и тумачења овог споразума. У том случају примјењује се члан 49. и, зависно од

случаја, Протокол 5.

Привремени одбор може спор ријешити доношењем обавезујуће одлуке.

4. Ако једна од страна сматра да друга страна није испунила неку обавезу из овог споразума, она може предузети одговарајуће мјере. Прије тога, осим у посебно хитним случајевима, доставиће Привременом одбору све релевантне информације које су потребне за темељито испитивање ситуације ради проналажења рјешења које је прихватљиво странама.

При одабиру мјера предност се мора дати оним мјерама које најмање нарушавају функционисање овог споразума. О тим мјерама се одмах обавјештава Привремени одбор и, ако то друга страна затражи, оне постају предмет консултација унутар Привременог одбора.

5. Одредбе ст. 2., 3. и 4. овог члана ни на који начин неће утицати на нити доводити у питање чл. 15., 23., 24., 25. и 29. (чл. 30., 38., 39., 40. и 44. ССП-а) и Протокол 2.

ЧЛАН 49. (Члан 126. ССП-а.)

1. У случају спора између страна у погледу тумачења или спровођења овог споразума, било која страна доставља другој страни и Привремени одбор формални захтјев за рјешавање спорног питања.

У случају када једна страна сматра да мјера коју је усвојила друга страна или пропуст друге стране да дјелује представља кршење обавеза из овог споразума, формални захтјев за рјешавање спора садржаваће разлоге за овакав став и по потреби биће наведено да страна може усвојити мјере из члана 48., став 4.

2. Стране ће настојати да сваки спор ријеше путем консултација, у доброј вјери, у оквиру Привременог одбора и других тијела у складу са ставом 3. овог члана, с циљем што бржег постизања узајамно прихватљивог рјешења.

3. Стране ће Привременом одбору доставити све релевантне информације неопходне за детаљно испитивање ситуације.

Док год спор не буде ријешен, о њему ће се разговарати на сваком састанку Привременог одбора, осим у случају када је покренут поступак арбитраже из Протокола 5. Спор ће се сматрати ријешеним када Привремени одбор донесе обавезујућу одлуку из члана 48. став 3. или када објави да спор више не постоји.

Консултације о спору се такође могу одржавати на било којем састанку Привременог одбора или на састанку било којег другог релевантног одбора или тијела успостављеног на основу члана 49., као што је договорено између страна или на захтјев било које од страна. Консултације се такође могу вршити у писаној форми.

Све информације које се изнесу током консултација остају повјерљиве.

4. За питања у оквиру примјене Протокола 5., свака страна може поднијети спорно питање на рјешавање путем арбитраже у складу с тим протоколом, у случају када стране нису успјеле ријешити спор у року од два мјесеца након покретања поступка рјешавања спора у складу са ставом 1. овог члана.

ЧЛАН 50.

Анекси од I до VI и протоколи 1. до 6. чине саставни дио овог споразума.

ЧЛАН 51. (Члан 127. ССП-а)

Све док се не постигну једнака права појединаца и економских субјеката на основу овог споразума, овај споразум неће утицати на права која су им осигурана постојећим споразумима који обавезују једну или више држава чланица са једне, и Босна и Херцеговину са друге стране.

ЧЛАН 52. (Члан 17. ССП-а)

Сарадња са другим државама кандидатима за приступање Европској унији које нису обухваћене Процесом стабилизације и придруживања

1. Босна и Херцеговина треба да јача сарадњу и закључи уговор о регионалној сарадњи са сваком другом државом кандидатом за приступање Европској унији која није обухваћена Процесом стабилизације и придруживања, у било којој области сарадње коју обухвата овај споразум. Циљ таквог уговора требало би да буде постепено усклађивање билатералних односа између Босне и Херцеговине и те државе са релевантним сегментом односа између Заједнице и њених држава чланица и те државе.

2. Прије истека прелазног периода из члана 3. (1) овог споразума (Члан 18.(1) ССП-а), Босна и Херцеговина ће са Турском, која је успоставила царинску унију са Заједницом, на обострано корисној основи закључити споразум о успостављању области слободне трговине, у складу са чланом XXIV GATT 1994, те о либерализацији пословног настањивања и пружања услуга између њих на нивоу који одговара овом споразуму, у складу са чланом V GATS-а.

ЧЛАН 53.

Овај споразум ће се примјењивати до ступања на снагу споразума о стабилизацији и придруживању.

Свака страна може суспендовати овај споразум тако што ће обавијестити другу страну. Овај споразум престаће важити шест мјесеци од дана слања тог обавјештења.

ЧЛАН 54. (Члан 131. ССП-а)

Овај споразум се, са једне стране, примјењује на територијама на којима се примјењује Уговор о оснивању Европске заједнице и под условима утврђеним у том уговору, а са друге стране на територији Босне и Херцеговине.

ЧЛАН 55. (Члан 132. ССП-а)

Генерални секретар Савјета Европске уније је депозитар овог споразума.

ЧЛАН 56. (Члан 130. ССП-а)

За потребе овог споразума, појам "стране" означава Заједницу или њене државе чланице, или Заједницу и њене државе чланице, у складу са њиховим односним овлашћењима, са једне, и Босна и Херцеговина, са друге стране.

ЧЛАН 57. (Члан 133. ССП-а)

споразум је састављен у два примјерка на бугарском, чешком, данском, холандском, енглеском, естонском, финском, француском, њемачком, грчком, мађарском, италијанском, летонском, литванском, малтешком, пољском, португалском, румунском, словачком, словеначком, шпанском, шведском језику, босанском, хрватском и српском језику, при чему је сваки од тих текстова једнако вјеродостојан.

ЧЛАН 58. (Члан 134. ССП-а)

Стране ће ратификовати или одобрити овај споразум у складу са својим процедурама.

Инструменти ратификације или одобравања биће депоновани у Генералном секретаријату Савјета Европске уније.

Овај споразум ступа на снагу првог дана првог мјесеца који слиједи након дана депоновања посљедњег инструмента ратификације или одобрења.

ЛИСТА АНЕКСА И ПРОТОКОЛА

АНЕКСИ

Анекс I (чл. 6.) - Царински уступци Босне и Херцеговине за индустријске производе Заједнице

Анекс II (чл. 12. (2)) - Дефиниција производа од „младе говедине“

Анекс III (чл. 12.) - Царински уступци Босне и Херцеговине за примарне пољопривредне производе поријеклом из Заједнице

Анекс IV (чл. 13.) - Царине које се примјењују на робу поријеклом из Босне и Херцеговине при увозу у Заједницу

Анекс V (чл. 13.) - Царине које се примјењују на робе поријеклом из Заједнице при увозу у Босну и Херцеговину

Анекс VI (чл. 38.) - Право интелектуалне, индустријске и трговинске својине

ПРОТОКОЛИ

Протокол 1 (чл. 10.) о трговини прерађеним пољопривредним производима између
Заједнице и Босне и Херцеговине

Протокол 2 (чл. 27.) о дефиницији појма “производи са поријеклом” и начинима
административне сарадње за примјену одредаба овог споразума између
Заједнице и Босне и Херцеговине

Протокол 3 (чл. 36.) о државној помоћи у индустрији челика

Протокол 4 (чл. 39.) о узајамној административној помоћи у царинским питањима

Протокол 5 (чл. 49.) Рјешавање спорова

Протокол 6 (чл. 12.) о реципрочним преференцијалним уступцима за одређена
вина, реципрочном признавању, заштити и контроли назива вина,
алкохолних пића и ароматизираних вина